

PODJEŠTĚDÍ - KRAJ KAROLINY SVĚTLÉ

Jméno: _____

Třída: _____

Školní rok: _____

OBSAH

DOPIS KAMARÁDOVI.....	3
DOPIS VCIZÍM JAZYCE.....	4
HISTORIE PODJEŠTĚDÍ	5
ZAJÍMAVÁ MÍSTA.....	7
KALKULACE.....	15
PÍSEŇ.....	18
VÝTVARNÉ LOGO.....	19
LETÁKY A OBRÁZOVÁ PŘÍLOHA	20
MOJE FOTOGALERIE.....	24

DOPIS KAMARÁDOVI

V Hodkách 2.4.2011

Ahoj Vojto,

chtěl bych Tě pozvat na společný výlet ke mně do Světlé pod Ještědem. Půjdeme po stopách Karolíny Světlé, spisovatelky, která náš kraj proslavila díky svým knihám. Projdeme se po dějištích jejích románů, prozkoumáme skalní útvary a zahrajeme si i nějaké hry. Kdyby bylo hezké počasí, můžeme si jít zařadit na naše koupaliště.

Sejdeme se 2.srpna na autobusovém nádraží v Liberci v osm hodin ráno. Až dorazíme k nám rozděláme stan a vyrazíme za naším dobrodružstvím.

S sebou: vhodné oblečení, vhodnou obuv, plavky, hygienické potřeby, batoh, kapesné přibližně 900Kč, sluneční brýle.

Těším se na tři dny plné zábavy!

Tvůj David

DOPIS V CIZÍM JAZYCE

Lieb Vojta!

Ich mochte dich für drei Tage zu einem Ausflug nach Světlá pod Ještědem einladen.

Wir treffen uns am 1. August um 7:50 Uhr am Busbahnhof in Liberec.

Wir besuchen unseren Landkreis und Felsen. Wie bauen ein Zelt. Wie besuchen meine

Freunde. Bitte nimm Sportbekleidung, Sportschuhe, Badezeug, ein

Zelt, Taschengeld, persönliche Sachen, einen Schlafsack.

Ich hoffe die kommst!

Viele Grüsse

Dein David

HISTORIE PODJEŠTĚDÍ

Světlá pod Ještědem je zřejmě nejznámější a nejoblíbenější obcí Podještědí. Pojďte se se mnou toulat malebným krajem s kouzelnými výhledy a přírodními zvláštnostmi. Malebné Podještědí popsala ve svém díle Karolina Světlá – její jméno také nese okružní stezka, která

vede po místech spojených s hrdiny románů a povídek této spisovatelky, po místech, která jí byla nejmilejší. Rozlehlé sady, po staletí udržovaná krajina a úhledné vesnice pod Ještědským hřbetem (Hodky, Rozstání, Dolní Paseky, Hoření Paseky), kde se dodnes zčásti dochovalo svérázné kulturní prostředí původních českých horalů včetně zbytečků zajímavého nářečí, ji předurčují být jednou z krásných výletních tras severních Čech.

Kde vzala vesnice Světlá své jméno?

V pověsti o jejím vzniku se vypráví o šlechtici, který při lovecké vášni zabloudil v hlubokých lesích a musel v nich přenocovat. Strávil noc plnou strachu. Ráno se mu však naskytl krásný pohled do krajiny a hned poznal, kterým směrem leží jeho sídlo. Na mýtině nechal na památku šťastného záchránění postavit kapličku. Že byla vidět z velké dálky, začalo se onomu místu říkat Světlá – to vtisklo vsi charakteristický ráz i název.

Pravý původ jména ale musíme hledat v prosvětlení lesů při kolonizaci v polovině 12.století. První zmínka o tržní vsi Světlá je z r. 1291. Stala se jednou z nejstarších obcí v regionu.

Světelská farnost v děkanátu hradišťském se poprvé objevuje v soupisu farností v r. 1359 - tedy už za vlády Karla IV. Její původní dřevěný kostel stál pravděpodobně na místě dnešní fary. Zděný kostel sv. Mikuláše pochází z roku 1643, barokní přestavba včetně přístavby cibulovité věže se uskutečnila v r. 1730. Latinský nápis nad hlavním vchodem hlásá, že po dokončení stavby věže se strhlo krupobití, které poničilo všechno osení a stromy. Z nejvyššího výklenku shlíží sv. Mikuláš, níže jsou sv. Florián a sv. Jan Nepomucký, erb nad

vchodem patří Jakubu Lamottovi z Frintropu, majiteli Sychrova. Postranními brankami se vcházelo na hřbitov, než byl v roce 1858 zrušen. Vzácnou památkou byl středověký zvon, který se roztavil při požáru kostela v r. 1899. Po obnově dostal kostel dnešní podobu. Práh kostela má nadmořskou výšku 555m, vrchol věže 573 m.

Spisovatelka sem přišla poprvé ve svých dvaceti třech letech po smrti své jediné dcery. O pět

let později si jméno naší vesnice vzala jako pseudonym - svoje původní dívčí jméno Johana Rottová si změnila podle názvu obce, z níž pocházel její manžel – prof. Petr Mužák, potomek jednoho z nejvýznamnějších českých rodů v Podještědí. Do Podještědí jezdila do roku 1887 a svými díly proslavila nejen obec Světlou, ale i celou oblast Podještědí. Sem také často mířila ve druhé polovině 19. století na ozdravné pobyty, ve vsi a okolí přímo sbírala motivy pro svoje romány a povídky. V samotné Světlé pod Ještědem jsou na všech místech, kam spisovatelka situovala své romány a povídky, památkové desky s

popískami, které přibližují děj autorčina díla. Krásné a klidné prostředí této obce doslova láká k návštěvě.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA

Naše putování začneme ve Světlé pod Ještědem. U kostela upoutá naši pozornost pomník Karoliny Světlé. Vytvořil ho hořický sochař J. Bílek a slavnostního odhalení roku 1931 se zúčastnilo na 5000 osob. Slavnostní projev měl univerzitní profesor Arne Novák. Za okupace byla socha určena do šrotu, ale německý majitel liberecké sběrný kovového odpadu Adalbert Rohn slíbil sochu zachovat a svůj slib dodržel. Pronesl památnou větu: „Josef půjde do šrotu, ale Karolinu vám do konce války zachovám.“

Pár kroků pod pomníkem roste památná lípa velkolistá, která je stará přes 250 let. Obvod kmene měří 410 centimetrů. Pod ní sedávala spisovatelka a rozprávěla s tetkami o životě.

Ze Světlé vystoupáme vzhůru lesem k rozcestí Pod Čihadníkem, projdeme osadou Dolní Pláně s několika roubenými chalupami, uvidíme lyžařské tratě a vleky a dorazíme k turistické chatě Pláně pod Ještědem. I tady se soutěžilo v počtu výstupů, čestný odznak si zasloužil ten, kdo za rok vystoupil na Pláně alespoň stokrát. Prvním vítězem se 123 výstupy se v roce 1926 stal František Pokorný, celkové prvenství pak získal Jan Kogler - na Pláně vyšel 2800krát.

Vychutnáme se pěkný výhled z vrcholové louky a pak se pustíme k Vápenici. Vydáme se k nejkrásnější vyhlídce v oblasti. Sdružení rodáků a přátel kraje Karoliny Světlé ji nazvalo Mysem dobré naděje. Vápenice (711m) je jedním z mála přirozených vápencových sklalních výchozů. Pod skalní stěnou na jejím úpatí jsou vchody do Liščí a Křížové jeskyně. Z louky, kde vykvétají různé teplomilné rostliny, se nabízí nádherná podívaná na Světlou, Osečnou, Český Dub, Mazovu horku, Ralsko, Bezděž, Mužský, Trosky, Kozákov a Kumburk. Za jasných dní lze spatřit Milešovku i Říp.

Po zelené značce projdeme bukovým hájem ke skalnímu vodopádu a vydáme se k bývalému vápencovému lomu Basa. Vápno se tu dobývalo a pálilo více než 400 let. Vylámaný a roztlučený vápenec se rovnal do sáhů, odvážel se na skládku a odtud k pecím, nejčastěji do Janova Dolu. Lokalitu tvoří dva nejvýznamnější vápencové lomy – Malá Basa je 50 x 40 velký a 10 m vysoký lom, na úpatí jižní stěny je puklinová jeskyně. Velká Basa je vysoká 20 m a její rozměry jsou 80 x 40 m. V nejhlubší části lomu je vstup do 17 m hluboké puklinové jeskyně, 32 m dlouhé, nemožný. Byly zde odchyceny i četné druhy netopýrů.

Dalším naším cílem se stane Skalákovna – skalní jeskyně s vytesaným vchodem, dvěma místnostmi a třemi okny na úpatí Mazovy (Hudcovy) horky. Na vnější stěně je patrný letopočet 1873, až do roku 1896 tu žila rodina Hořáková. Skalákovna se stala známou díky povídce K. Světlé Skalák. Mazova horka (569 m) je pískovcový zalesněný kužel prostoupený čedičem a je typickou dominantou Podještědí. Její součástí bývala i dřevěná věž na vrcholu.

Od Skalákovny projdeme borovým lesem k silnici, která nás zavede do Rozstání. Prohlédneme si jednopatrový statek U Sedmi javorů – zvaný také U Vacků – dějiště povídky K. Světlé. Ještě dnes obklopuje toto stavení sedm javorů, na statku vidíme některé typické prvky podještědské architektury – skládané štíty zvané lomenice, řezbářsky zpracované lišty, větrací okénka, pavlač, dřevěné hřebíky.

Po silnici se dostaneme do Doleních Pasek a k letnímu sídlu K. Světlé. Úchvatné je pozorovat obraz Ještěda a hor. Zde trávil spisovatelka 21 let své prázdniny, spávala v podkrovní světničce – tzv. vejpushku, den trávil v sadu pod lípou.

Pokračujeme po cestě nahoru k Hořením Pasekám, kde projdeme kolem chaloupky, která se objevuje v povídce K. Světlé Kantůrčice. Na stavení upoutá pozornost věžička a ciferník hodin. V Hodkách mjíme dějiště povídky Přišla do rozumu. Dostaneme se zpátky do Světlé pod Ještědem a zhlédneme dějiště umělecky nejhodnotnějšího díla K. Světlé – Vesnického románu. Jedná se o zajímavou památku lidové architektury.

Při svých procházkách Podještědím bychom neměli zapomenout na mimořádně cennou národní přírodní památku, vyhlášenou v roce 1964 na ploše 19,7 ha – Čertovu zed'. Světově unikátní je utváření zdi z vodorovně ložených hranolů, jaké nemá na světě obdoby. Právě to

vyvolávalo dohady, že jde o lidské dílo. Ve skutečnosti vznikla ve třetihorách, kdy se do prasklé pískovcové zemské kůry mezi Světlou a Bezdězem vylilo žhavé magma, které ztuhlo, aniž se rozlilo do šířky. V následujících miliónech let okolní pískovec zvětral a odplavil se – zůstala asi 28 km dlouhá čedičová žíla, široká 2 až 3 m a místy až 20 m vysoká, s vodorovně uloženými sloupcovými kvádry. Ještě v roce 1850 zde stála souvislá zeď, ovšem čedič je velmi odolným materiálem. Z císaře Josefa II. se začaly ve větší míře stavět silnice a zeď začala mizet. Za první světové války to vypadalo, že zeď zmizí navždy. Do celé záležitosti se museli vložit zahraniční odborníci z pekingské Geological Survey, o Čertově zdi se tehdy psalo ve vědecké literatuře anglické, francouzské, japonské i německé. V roce 1923 došlo k definitivnímu zabezpečení torza zdi, v roce 1929 pozeme vykoupil stát. Dnes tu najdeme pouhý zlomek zdi, největší ze zbytků je asi 12 m dlouhý a 10 m vysoký Čertův stolec. Před lety tu byl nalezen poklad 300 lužických brakteátů z konce 13. století – jediný u nás, uložený v českodubském muzeu. K tomuto místu se váže i pověst, ve které se sedlák vsadil s čertem, že čert postaví za jedinou noc zeď od Ještěda k Bezdězu. Když by to zvládl, zaplatil by sedlák duši. Čert nosil v nůši kameny z ještědských lomů, zeď rostla a sedlák měl strach, že prohraje, a tak zakorhal. V tu chvíli se probudili všichni kohouti v okolí a začalo předčasně svítat. Čert sázku prohrál, jenom zeď po něm zůstala. A tam, kde vysypal poslední nůši, vznikla Mazova horka.

Tím naše toulky malebným Podještědím končí. Je tu ještě mnoho zajímavého. Rádi vás tu všechny uvítáme!!!

KALKULACE

1) Doprava

AUTOBUS	DOSPĚLÝ	DÍTĚ	3 OSOBY	29 DĚTÍ
Lbc-Hodky	22Kč	11Kč	66Kč	319Kč
Hodky-Lbc	22Kč	11Kč	66Kč	319Kč

2) Strava- snídaně a večeře z vlastních zásob, oběd v restauraci.

STRAVA	1 OSOBA	3 OSOBY	29 OSOB
SNÍDANĚ	30Kč	90Kč	870Kč
OBĚD	150Kč	450Kč	1650Kč
VEČEŘE	60Kč	180Kč	1740Kč

Během výletu budou 2 snídaně, 3 obědy, 2 večeře.

3) Kapesné dle uvážení (dle počasí vstupné na koupaliště-20Kč.

4) Ubytování zdarma ve stanu na naší louce.

Celkové výdaje na třídní výlet

1 OSOBA	3 OSOBY	29 DĚTÍ
674Kč	2022Kč	19.546Kč

VLASTNÍ BÁSEŇ

Ještěde, Ještěde,
horo, horo vysoká,
na nás zhlížíš z nebe,
jak jsi nádherná.

Ráno v létě už jsi pozlacený,
když dole chalupy ještě spí,
vše je jak z pohádky,
Ještěde, Ještěde.

V zimě jsi ještě krásnější,
vše se stříbrem třpytí,
jak jsi sněhový,
Ještěde, Ještěde.

Každé ráno, když se probudím,
na balkón rychle běžím
podívat se na Tebe
Ještěde, Ještěde,

Pokaždé když se z cest vracím,
Tvou krásu všude z dálky vidím,
jak jsi pohodový,
Ještěde, Ještěde.

LETÁKY A OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

MOJE FOTOGALERIE

- Odstraněno z ukázkové závěrečné práce